

La prova de foc de l'euro

El periodista Ignacio Ramonet, director de *Le Monde Diplomatique*, parla d'un probable "setembre roig" a França, i molts diaris espanyols insisteixen a pronosticar una "tardor calenta". En altres països europeus també hi ha ambient de tensió social, i és que ha arribat l'hora de la veritat. La moneda única, l'euro, i les conseqüències d'aquest ambiciós projecte econòmic i polític dels Quinze no és una cosa de demà passat ni del segle XXI, sinó d'ara mateix.

Segons els famosos pactes de Maastricht, tots els països que vulguin formar part de la futura unió monetària hauran de tenir l'economia a punt per al gran pas a finals de l'any que ve: els pressupostos públics que ho han d'assegurar, per tant, es discuteixen en aquests moments a Madrid, París, Bonn, Londres i a les altres seus dels quinze governs. L'1 de gener vinent entraran en vigor les mesures que hauran de permetre als estats europeus de gastar menys diners —o ingressar-ne més— perquè baixin els dèficits públics, els deutes, els tipus d'interès...

Les retallades que es preveuen són enormes, històriques, i per això polítics de tots els colors s'han preguntat si no serà pitjor el remei (retallar les despeses) que la malaltia (els dèficits públics). Un dels que ha avisat els europeus que no exagerin és Robert Rubin, secretari nord-americà del Tresor, que ha dit que si de cop i volta tots els governs es posen d'acord a gastar menys diners, es pot produir un fre tan fort de l'activitat econòmica que ni els tipus d'interès baixos serviran de res.

Aquesta setmana el primer ministre francès, Alain Juppé, vol presentar al país el projecte de pressupostos de 1997 i de reforma de la Seguretat Social. La seva idea és gastar l'any que ve uns 60 miliards de francs menys que enguany, és a dir, gastar 1,5 bilions de pessetes menys. Els sindicats saben que això, a curt termini, significa menys prestacions socials i més aturats, i volen tornar a la càrrega a partir del dia 21 d'aquest mes, després de la sonada rebel·lió de desembre de l'any passat.

Per tant, París tornarà segurament a fer de laboratori dels altres governs i els altres moviments sindicals europeus. És força curiós com, fins i tot en això, la diversitat europea es manifesta amb tanta evidència: mentre que tots els governs apliquen més o menys la mateixa política, la resposta social ha estat fins ara molt diferent... el cas francès farà de pauta del que pugui passar a la resta del continent, tant per als polítics com per als sindicalistes.

Perquè si Juppé (dreta) vol estaviar l'any que ve 1,5

bilions de pessetes, José María Aznar (dreta) en vol estaviar 1 bilió i l'italià Romano Prodi (centre-esquerra) 2,5 bilions. No se n'escapa ningú. Els màxims dirigents governamentals han coincidit aquests dies a llançar missatges a favor de complir amb els pactes de Maastricht sense concessions. Chirac i Kohl, reunits dies enrere a Bonn; el rei Joan Carles i Aznar, en el consell de ministre que van fer a la Zarzuela; el mateix Jordi Pujol...

El gran problema de tots ells, però, és que no saben fins a quin punt la societat els seguirà en l'intent de crear la moneda única. La política de rigor econòmic que exigeix Maastricht no pot garantir la disminució de l'atur al ritme que es voldria, ni salva l'estat del benestar de les retallades

que haurà de patir. Més aviat al contrari. Per això aquest mes de setembre i els que vénen són una autèntica prova de foc del projecte d'unió monetària; perquè és quan s'anunciarà públicament tot el reguitzell de mesures impopulars que els governs aplicaran a partir de gener, amb el més que probable teló de fons de l'augment de l'atur que es produeix normalment a la tardor, especialment als països mediterranis. ■

JORDI FORTUNY

"Les retallades que es preveuen són històriques, i per això polítics de tots els colors s'han preguntat si no serà pitjor el remei (retallar les despeses) que la malaltia (els dèficits públics)."